

ผลการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยบทเรียนออนไลน์แบบเปิด สำหรับมหาชน ในรายวิชา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาออนไลน์

The Effects of Blended Learning through Massive Open Online Course (MOOC) in Applications of Online Educational Technology Courses

दनัยศักดิ์ กาโร

วิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โทรศัพท์ 084-9996505 อีเมล danaisak.k@pkr.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน หลักสูตรการบริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ด้วย Google Drive และหลักสูตรการประยุกต์และพัฒนาเว็บไซต์ด้วย Google Sites กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาออนไลน์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า การประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การเรียนการสอนออนไลน์, การเรียนแบบผสมผสาน, บทเรียนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน

Abstract

This study aims to evaluate performance skills of students enrolling in the Massive Open Online Course (MOOC) two online courses including online information management with Google Drive course and website application and development course. The target participants were 30 undergraduates who registered in the applications of online educational technology courses in semester 2/2020 at Phuket Rajabhat University. The instruments were an evaluation form to assess the performance skills of the students. To statistically analyze the data, the mean and standard deviation were employed. The results from the evaluation form revealed that overall performance skill of the students attending the online classes was found at a good level.

Keyword: online teaching, blended learning, Massive Open Online Course (MOOC)

1. บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโศกศตวรรษที่ 21” โดยวางเป้าหมายด้านผู้เรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) อันประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะดังต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่าน

ออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมี
วิจรรย์ญาณและทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์
และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross –
cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration,
Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications,
Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมี
เมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ทั้งนี้จากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อแวดวงการศึกษาเป็นอย่างมาก โดย
องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ระบุว่า นับตั้งแต่เริ่มมีคำสั่งปิด
โรงเรียนและสถาบันการศึกษาใน 138 ประเทศทั่วโลกในช่วงต้นเดือนมีนาคม มีเด็กนักเรียนเกือบ 80 % หรือราว
1,300 ล้านคน ได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าวที่เป็นส่วนหนึ่งเพื่อสกัดกั้นการระบาดของไวรัส (Gwang-Chol
Chang & Satoko Yano, 2021) สำหรับในประเทศไทยก็ส่งผลกระทบเช่นเดียวกันตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัย ก่อน
ประถมศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก เนอร์สเซอรี่ เพราะเด็กวัยนี้ไม่สามารถเรียนออนไลน์ได้ ต้องอยู่กับพ่อแม่ ไม่ได้ออกไป
เล่นตามวัย สำหรับเด็กโต การเรียนการสอนในวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติการต่างๆ ก็จะได้รับผลกระทบมากกว่าวิชา
ที่สามารถเรียนได้ในระยะไกล เช่น วิชาคอมพิวเตอร์ (ภูมิศรัณย์ ทองเลี้ยวผา, 2564) ซึ่งการเรียนในวิชา
คอมพิวเตอร์โดยส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของการฝึกปฏิบัติที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามครูผู้สอน ทั้งนี้ในหลายประเทศทั่ว
โลก เช่น อาร์เจนตินา โครเอเชีย จีน ไชปรัส อียิปต์ ฝรั่งเศส กรีซ อิตาลี ญี่ปุ่น เม็กซิโก โปรตุเกส เกาหลีใต้
ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และสหรัฐอเมริกา แก้ปัญหาโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใน
รูปแบบต่าง ๆ เช่นการใช้อินเทอร์เน็ตและแพลตฟอร์มออนไลน์ (Gwang-Chol Chang & Satoko Yano, 2021)
ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียน
การสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (วิทยา วาโย, อภิรติ์ เจริญกุล, ฉัตร
สุดา กานกายนต์ และ จรรยา คนใหญ่, 2563)

การพัฒนาบทเรียนจากห้องเรียนสู่ห้องเรียนออนไลน์สามารถขยายขอบข่ายการศึกษาให้กว้างยิ่งขึ้นโดย
การศึกษาในยุคเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruptive Technologies) สามารถยกห้องเรียนออกจากห้องสี่เหลี่ยมและ
การสอนโดยผู้สอนในเวลาที่ถูกกำหนดไว้เท่านั้น การพยายามคิดค้นสื่อการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้
เรียนรู้ในทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้เรียนที่
สามารถตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (ทิพาวรรณ และคณะ, 2563) เช่นการจัดการ
เรียนการสอนแบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีการผสมผสานในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ
ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (สุสัณหา ยิ้มแย้ม และคณะ, 2558; ศุภักษร พงจางวาง และ กอบสุข คง
มนัส, 2560) ทั้งนี้ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้มีรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ คือ
การเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน หรือ Massive Open Online Course (MOOC)
(Albelbisi, 2020) เช่นเดียวกับในประเทศไทยที่มีโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย เพื่อเป็นระบบและ
ศูนย์กลางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนแห่งชาติ (Thai MOOC) เป็นสถาปัตยกรรม
เทคโนโลยีสารสนเทศกลางเพื่อรองรับ “การศึกษาระบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning
Space) โดยโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (โครงการ

มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, 2561) และได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ในหลายมหาวิทยาลัยในประเทศร่วมกันจัดทำบทเรียนออนไลน์ที่เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น กษพรณ นุ่นสังข์, วิทยารณ ชะอุม เพ็ญสุขสันต์ และ สายฝน เอกวางกูร (2562) กับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ในรายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการวัยสูงอายุ และจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่น เช่นเดียวกับ วนิดา พิงชมภู, ญัฐธยาน์ สุวรรณคฤหาสน์ และบำเหน็จ แสงรัตน์ (2560) ในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาพยาบาล: การสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชนในกระบวนวิชาการศึกษาพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นต้น

โดยในปีการศึกษา 2563 การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตได้มีมาตรการเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศที่กำหนดให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (online) ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เรื่องมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2564) ซึ่งผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในรายวิชาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาออนไลน์ ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือการทำงานของครูยุค 4.0 เพื่อตอบสนองการทำงานแบบร่วมมือ การแบ่งปันทรัพยากร อาทิ การสร้างงานนำเสนอ เวิร์กช็อป งานเอกสาร โดยใช้แอปพลิเคชันสนับสนุนทางการศึกษาออนไลน์ ตามคำอธิบายรายวิชา ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติได้ ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นผู้สอนจึงได้ปรับรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนแบบผสมผสานแบบ 50:50 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแนวตั้ง (Vertical Blended Learning) (ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรรณพิรุณ, 2556) ระหว่างการสอนปกติผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เร้นส์ร่วมกับการให้ผู้เรียนได้เข้าไปเรียนในภาคปฏิบัติอย่างละ 2 ชั่วโมงเพื่อฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือต่างๆ ผ่านบทเรียนออนไลน์ที่ผู้สอนจัดทำขึ้นและจัดเก็บไว้ในคลังบทเรียนบนเว็บไซต์ Thai MOOC โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปฝึกทบทวนเนื้อหาความรู้ได้ตามความต้องการ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาบทเรียนที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยบทเรียนออนไลน์ 2 หลักสูตร ประกอบด้วย

1. หลักสูตรการบริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ด้วย Google Drive เนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 หน่วย ดังนี้ หน่วยที่1 รู้จัก Google Drive หน่วยที่2 การบริหารจัดการไฟล์ข้อมูลออนไลน์ หน่วยที่3 การจัดการเอกสารออนไลน์ผ่าน Google Drive หน่วยที่4 การใช้งานข้อมูลร่วมกับบุคคลอื่น และ หน่วยที่5 การเข้าใช้งานข้อมูลจากอุปกรณ์ต่าง ๆ

2. หลักสูตรการประยุกต์และพัฒนาเว็บไซต์ด้วย Google Sites เนื้อหาแบ่งออกเป็น 6 หน่วย ดังนี้ หน่วยที่1 รู้จัก Google Site หน่วยที่2 การออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์และการสร้างเว็บไซต์ หน่วยที่3 การจัดการหน้าเว็บไซต์และเมนูเว็บไซต์ หน่วยที่4 การแทรกเนื้อหาในหน้าเว็บไซต์ หน่วยที่5 การแทรกเนื้อหาจากแอปพลิเคชันของ Google และ หน่วยที่6 การเผยแพร่เว็บไซต์

ขอบเขตด้านการทำงานของระบบ

เนื้อหาบทเรียนที่ใช้ในการศึกษาทั้ง 2 หลักสูตรจัดเก็บในคลังบทเรียนบนเว็บไซต์ Thai MOOC (Thailand Massive Open Online Course Platform) โดยโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยระบบการทำงานช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนตามหน่วยการเรียนรู้ได้ตามต้องการ ซึ่งผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบทดสอบหลังจากเรียนจบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และหลังจากผู้เรียนเรียนจบในแต่ละหน่วยและทำกิจกรรมในบทเรียนและมีผลการประเมินตามผ่านเกณฑ์ 70% สามารถรับใบประกาศนียบัตรในหลักสูตรได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาออนไลน์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ

1. แบบประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาโดยกำหนดภาระงานให้กับผู้เรียนต้องสร้างเว็บไซต์และนำเสนอข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์จำนวน 1 เว็บไซต์ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ตามแบบประเมินของกึ่งกาญจน์ วิไลประเสริฐและจงกล แก่นเพิ่ม (2563)

- 3 หมายถึง คุณภาพระดับดี
- 2 หมายถึง คุณภาพระดับพอใช้
- 1 หมายถึง คุณภาพต้องปรับปรุง

โดยแบบประเมินผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา และเกณฑ์การให้คะแนน พร้อมดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปใช้ในการประเมินผลของผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการครั้งนี้เป็นการทดลองการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบวีดิทัศน์ควบคู่กับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ โดยในส่วนของเนื้อหาภาคทฤษฎีดำเนินการสอนด้วยวีดิทัศน์ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ และในส่วนของกรณีศึกษาปฏิบัติการใช้เครื่องมือสำหรับประยุกต์ใช้ทางการศึกษาออนไลน์ กำหนดให้ผู้เรียน ดำเนินการเรียนตามอรรถศาสตร์ด้วยบทเรียนออนไลน์ในระบบ Thai MOOC คือ หลักสูตรการบริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ด้วย Google Drive และหลักสูตรการประยุกต์และพัฒนาเว็บไซต์ด้วย Google Sites โดยในบทเรียนผู้เรียนสามารถเข้าไปทำแบบทดสอบก่อนเรียนจากนั้นศึกษาและเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละหน่วยพร้อมทำแบบทดสอบท้ายหน่วยและเมื่อเรียนครบทุกหน่วยก็จะทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความรู้ที่ได้จากการเรียนซึ่งผู้สอนจะทำหน้าที่ติดตามการเรียนของผู้เรียนในระบบออนไลน์เป็นระยะ ๆ โดยดำเนินการในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่กำหนดให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ (online) เท่านั้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2564) และหลังจากสถานะการปกติที่ผู้เรียนสามารถกลับมาเรียนในห้องเรียน ผู้สอนจึงดำเนินการวัดทักษะในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือของผู้เรียนที่เรียนในหลักสูตรออนไลน์ทั้ง 2 หลักสูตร เพื่อประเมินทักษะที่เกิดขึ้นของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลงระดับคุณภาพของคะแนนเป็นค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (กิ่งกาญจน์ วิไล ประเสริฐและจงกล แก่นเพิ่ม, 2563)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00 หมายถึง ระดับคุณภาพดี

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับคุณภาพปรับปรุง

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาออนไลน์ด้วยบทเรียนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ผ่านหลักสูตรการบริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ด้วย Google Drive และหลักสูตรการประยุกต์และพัฒนาเว็บไซต์ด้วย Google Sites ได้ผลการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. การสร้างโฟลเดอร์ใน Google Drive	3.00	0.00	ดี
2. การแชร์และการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล	2.57	0.77	ดี
3. การสร้างเอกสาร ด้วย Google Docs, Google Slide, Google Sheet และ Google Forms	2.80	0.41	ดี
4. การออกแบบและตกแต่งเว็บไซต์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.00	0.00	ดี
5. การสร้างหน้าเว็บตามโครงสร้างเว็บไซต์ที่กำหนด (เมนูหลัก,เมนูย่อย)	2.87	0.35	ดี
6. การแทรกเนื้อหาในเว็บไซต์ในรูปแบบต่าง ๆ (ข้อความ, ภาพ, วิดีโอ)	2.87	0.35	ดี
7. การแทรกเนื้อหาจาก Google Docs, Google Slide, Google Sheet และ Google Forms	2.90	0.31	ดี
8. การตั้งชื่อที่อยู่ URL เว็บไซต์เพื่อการเผยแพร่เว็บไซต์ใน Google Sites	2.87	0.43	ดี
รวม	2.86	0.15	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ในระบบ Thai MOOC โดยภาพรวมมีคุณภาพของผลงานอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 2.86 (S.D.=0.15) โดยผลการปฏิบัติงานที่ผู้เรียนทำได้ดีที่สุดคือ การสร้างโฟลเดอร์ใน Google Drive และ การออกแบบและตกแต่งเว็บไซต์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาออนไลน์ คือ หลักสูตรการบริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ด้วย Google Drive และหลักสูตรการประยุกต์และพัฒนาเว็บไซต์ด้วย Google Sites พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานการจัดทำรายวิชาในระบบ Thai MOOC ตั้งแต่การจัดทำในส่วนของเนื้อหา การออกข้อสอบ ที่ต้องผ่านการตรวจสอบและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง

ๆ รวมถึงการผลิตสื่อวีดิทัศน์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จากนั้นต้องผ่านการตรวจสอบความเรียบร้อยในด้านต่าง ๆ ของเครือข่ายย่อย ก่อนที่จะส่งให้โครงการการเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชนแห่งชาติ (Thai MOOC) ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำเข้าสู่ระบบต่อไป โดยสื่อที่พัฒนาขึ้น เป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบสื่อผสม (Multimedia) ใช้วิธีการสัทธิการทำงานของเมนูต่าง ๆ ของโปรแกรมใน Google Drive และ Google Sites ที่จัดเก็บอยู่ในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเป็นระบบจึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุก ๆ ที่และทุกเวลา นอกจากนั้นแล้วผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาในวิดีโออีกครั้งก็ได้ตามความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน (Self-paced Learning) จนสามารถฝึกปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ วิไลประเสริฐและจงดล แก่นเพิ่ม (2563) ที่มีการประเมินทักษะปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงาน ที่ระบุว่าลักษณะของบทเรียนต้องใช้ประโยชน์จากสื่อประสมและระบบที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนตามจังหวะของตน นอกจากนั้นแล้วในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนใช้วิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ทำให้สามารถดำเนินการติดตามผู้เรียนในคาบเรียนได้อย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ในระบบออนไลน์ จึงส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จนครบทั้ง 2 หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชพรรณ นุ่นสังข์, วิวารวรรณ ชะอุ่ม เพ็ญสุขสันต์ และ สายฝน เอกวางกูร (2562) ที่ระบุว่ากลยุทธ์การให้ผู้เรียนคงอยู่ในการเรียนออนไลน์ต่อเนื่องจนจบครบในหลักสูตร ผู้สอนควรติดต่อสื่อสารและติดตามการเรียนของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคงอยู่ในระบบการเรียนออนไลน์

5. ข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยบทเรียนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ผู้สอนสามารถเลือกรายวิชาหรือเนื้อหาที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา มาใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้เป็นอย่างดี เพราะเนื่องจากหลักสูตรหรือรายวิชาที่มีอยู่ในระบบ Thai MOOC เป็นรายวิชาที่พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานการเรียนการสอน MOOC ที่ต้องผ่านการตรวจสอบตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบ ก่อนที่จะเปิดให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้ได้ อีกทั้งผู้สอนแต่ละท่านที่จัดทำรายวิชาในระบบ Thai MOOCเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์นั้นๆ เป็นอย่างดี จึงเป็นผลดีที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ

สำหรับอาจารย์ผู้สอนที่สนใจพัฒนาเนื้อหาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรูปแบบของบทเรียนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน ผู้สอนควรศึกษามาตรฐานในการ จัดทำรายวิชาในระบบ Thai MOOC 10 มาตรฐานหลัก 28 ตัวบ่งชี้ (ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และเสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์, 2560) ให้เข้าใจและดำเนินการสร้างบทเรียนออนไลน์ตามมาตรฐานดังกล่าว ทั้งนี้เนื้อหาในบทเรียนควรเป็นเนื้อหาในส่วนของฝึกปฏิบัติที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการจนสามารถฝึกปฏิบัติได้

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโครงการการเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชนแห่งชาติ (Thai MOOC) โดยโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในฐานะประธานเครือข่ายย่อย C9 มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน ที่สนับสนุนงบประมาณและตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขบทเรียนทั้ง 2 หลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานและสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

7. บรรณานุกรม

- กชพรรณ นุ่นสังข์, วิชาวรรณ ชะอุ่ม เพ็ญสุขสันต์ และ สายฝน เอกวางกูร. (2562, มิถุนายน). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ในรายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการวัยสูงอายุ และจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่น. *การประชุมวิชาการระดับชาติ สารสนเทศศาสตร์วิชาการ* (น. 1-11). จังหวัดนครศรีธรรมราช :มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ .
- กิงกาญจน์ วิไลประเสริฐและจงกล แก่นเพิ่ม. (2563). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ด้วยบทเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 35(2), 192-202.
- โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. (2561). ความเป็นมา Thai MOOC. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2564. จากเว็บไซต์ <http://mooc.thaicyberu.go.th/about-us>
- ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรณพิรุณ. (2556). การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน : สัดส่วนการผสมผสาน. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา*, 25(85), 31-36.
- ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และเสมอกาญจน์ โสภณศิริรักษ์. (2560). *มาตรฐานและแนวปฏิบัติการเรียนการสอน MOOC ที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ*. กรุงเทพฯ: โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค. (2564). สสำรวจผลกระทบ COVID-19 จุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของการศึกษาโลก. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2564. จากเว็บไซต์ <https://www.eef.or.th/article1-02-01-211/>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (2564). ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เรื่องมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา2019 (COVID-19) (ฉบับที่ 8). สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2564 .จากเว็บไซต์ <https://pkru.ac.th/th/announcement/2089-phuket-rajabhat-university-announcement-colona-viras-2019-6-1-2021>.
- วนิชา พิงชมภู, ณัฐธยาน์ สุวรรณคฤหาสน์ และบำเหน็จ แสงรัตน์.การพัฒนาวัตกรรมการศึกษาพยาบาล: การสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชนในกระบวนวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ. *พยาบาลสาร* 2560; 44(พิเศษ 2): 103-110.
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญนุกูล, ฉัตรสุดา กานกายนต์ และ จรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน . *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 : วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม*, 14(34), 285-298. DOI: 10.14456/rhpc9j.2020.18
- ศุภักษร พองจางวาง และ กอบสุข คงมนัส. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่อง การเขียนโปรแกรมขั้นพื้นฐานด้วยภาษาจาวาสคริปต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน(มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 14(2), 121-133.
- สุสัณหา ยิ้มแย้ม, อำไพ จารุวัชรพานิชกุล, จันทรรัตน์ เจริญสันติ, อภิรัช อินทรางกูร ณ อยู่ธยา, ปิยะนุช ชูโต และ นงลักษณ์ เฉลิมสุข. (2558). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *พยาบาลสาร*, 42(ฉบับพิเศษ), 129-140.

Albelbisi, N.A. (2020). Development and validation of the MOOC success scale (MOOC-SS).

Education and Information Technologies, 25, 4535–4555. DOI:10.1007/s10639-020-10186-4

Gwang-Chol Chang & Satoko Yano. (2021). ส่องนโยบายทางการศึกษาทั่วโลกในยุคไวรัส COVID-19 ระบาด.

สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2564. จากเว็บไซต์ <https://www.eef.or.th/30144/>